

Charakteristika předmětu ESTETICKÁ VÝCHOVA – VÝTVARNÁ

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět ESTETICKÁ VÝCHOVA - VÝTVARNÁ (EVV) spadá do vzdělávací oblasti Umění a kultura, která umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa.

Vzdělání v této oblasti je založeno na estetickém osvojování světa. V průběhu vzdělávacího procesu dochází k rozvoji výtvarného cítění, tvořivosti, představivosti, fantazie a vnímavosti žáka k uměleckému dílu. Součástí výuky je i hledání vazeb a souvislostí mezi jednotlivými druhy umění. Dá se seznamování se s uměním jiných národů.

Pro vizuálně obrazné vyjádření žák využívá tradiční vyjadřovací prostředky, některé metody uplatňované v současném moderním umění a digitálních médiích – počítačová grafika, video a další.

Vnímá umění jako možnost komunikace. Ověřuje si účinky vybraných vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích.

Předmět je vyučován ve všech ročnících (prima – kvarta). Hodinová dotace předmětu je prima a sekunda 2 hodiny týdně, tercie a kvarta 1 hodina týdně.

Komplexnost výuky je zajištěna uspořádáním do tematických celků a projektů.

Průřezová témata se probírají v rámci monotematických dní a projektových týdnů viz Učební osnovy EVV a tabulka Průřezová témata.

Součástí EVV jsou mezipředmětové projekty, výstavy a výtvarné akce.

Výchovné a vzdělávací strategie

- v oblasti motivace

Každá hodina EVV začíná motivací žáka.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou ne zastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Žák vytváří vizuálně obrazné objekty na základě obrazové, zvukové, hudební i jiné informace. Motivace žáka je často spojena se silným citovým prožitkem. Velký zřetel je kladen na tzv. období „krize dětského výtvarného projevu“. Žákům jsou nabízena taková témata, která podporují jeho chuť pracovat a tvořit.

- v oblasti rozvoje kompetencí k učení

Žák sbírá, třídí, kombinuje informace. Navrhuje řešení vizuálně obrazných vyjádření. Volí techniky, výtvarné prostředky k realizaci. Popisuje a porovnává základní rozdíly mezi uměleckými slohy a kulturami. Porovnává na konkrétních případech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření. Vysvětluje postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů. Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu. Chápe důležitost a praktické využití poznávaného a uvědomuje si možnost dalšího zdokonalování.

- v oblasti rozvoje kompetencí k řešení problémů

Žák vnímá dané téma nejenom jako výtvarný problém, ale hledá souvislosti s ostatními druhy lidské činnosti. Z dané možnosti výtvarných prostředků navrhuje řešení výtvarného problému. Je schopen vyhledat nové informace (odborná literatura, internet aj.) Porovnává své dosavadní a aktuální zkušenosti, což mu umožňuje uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

- v oblasti rozvoje komunikativních kompetencí

Žák je schopen zdůvodnit odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření. Navrhuje, vysvětlí a obhájí řešení výtvarného problému. Prezentuje výsledky své práce v prostorách školy. Je seznámen s možnostmi mediální prezentace. Vnímá proměny komunikačního obsahu v historických, sociálních a kulturních souvislostech.

Logicky formuluje problém. Souvisle vyjadřuje svoje pocity, myšlenky a názory. Je schopen písemně okomentovat výtvarná díla.

Žák logicky formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory. Osvojuje si základy techniky mluveného projevu, vyjadřuje se v konkrétních komunikačních situacích. Používá prostředky mimoslovní komunikace (mimika, gesta). Využívá komunikaci jako jeden z prostředků výtvarného vyjádření (happening, umění akce, ...)

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

- v oblasti rozvoje sociálních a personálních kompetencí

Žák vytváří jedinečná vizuálně obrazná vyjádření. Prostřednictvím výtvarného vyjádření vnímá shody a rozdíly ve společnosti. Tolerance je nedílnou součástí vnímání okolní reality.

Nezbytnou součástí EVV je spolupráce mezi žáky, žáky a učitelem. S tím souvisí rozdělení kompetencí v rámci týmové práce (každý podle svých možností a schopností). Výsledek činnosti vede k získání pocitu uspokojení a sebeúcty.

- v oblasti rozvoje občanských kompetencí

Žák respektuje názory a hodnoty občanů naší společnosti. Dokáže posoudit typy sociálních situací. Uvědomuje si základní principy, na kterých je postavena demokratická společnost. Navrhuje možnosti řešení konfliktních situací.

- v oblasti rozvoje pracovních kompetencí

Žáci jsou vedeni k tvořivé pracovní činnosti. Váží si práce ostatních žáků, i své vlastní. Dbají na bezpečnost při práci.

- v oblasti vytváření a upevňování kognitivních struktur

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. Žák se seznámí s širokou škálou výtvarných prostředků. Získané poznatky je schopen použít při tvorbě vizuálně obrazného vyjádření.

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora